

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.281/2025/4. szám

A Debreceni Ítéltábla az Oppenheim Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Kiss M. Tibor ügyvéd, cím) által képviselt felperes neve (cím) felpereseknek – a Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (eljáró: dr. Kovács Loránd ügyvéd, cím) által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben sajtó-helyreigazítás iránti perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.20.333/2025/6. számú ítélete ellen az alperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán folyamatban lévő másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részében részben megváltoztatja és szövegezésében pontosítja akként, hogy az alperest arra kötelezi, hogy 5 (öt) napon belül a 2025. ...-i „*cikk címe*” című cikkel azonos betűméretezéssel és típussal, kommentár nélkül, tegye közzé a cikk megjelenési linkjén annak címe alatt és a lead felett mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 (harminc) napig a következő helyreigazító közleményt; egyidejűleg a szon.hu internetes portál kezdőoldalán 24 (huszonnégy) óra időtartamban a „*Helyreigazítás a 2025. ...-i*»helyreigazító közlemény szövege”

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a gazdasági társaság-t (cím), hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperes részére az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 243 830 (kétszáznegyvenháromezer-nyolcszázharminc) forint másodfokú perköltséget.

A felperest 8 000 (nyolcezer) forint, a gazdasági társaság-t 40 000 (negyvenezer) forint fellebbezési illeték a Magyar Állam javára megfizetésére kötelezi.

A fellebbezési illetéket – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül kell megfizetni. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2017. május 2. és 2021. december 30. napja között a szervezet neve (a továbbiakban: szervezet rövidített neve) elnöke volt.

[2] 2025. február 21. napján az alperes által szerkesztett <https://www.....hu> internetes oldalon megjelent „*cikk címe*” című – videófelvétel közzétételére is utaló –, „nyerészkedés” alcímű, szerző nélküli írás, a médiaszolgáltató neve egyik riportjára hivatkozva azokat a közléseket tartalmazta, mely szerint 'közlemény1'. Tartalmazta a közlemény, hogy 'közlemény2'. Az írás azzal zárul, hogy 'közlemény3'.

[3] A pert megelőzően a felperes eredménytelenül fordult sajtó-helyreigazítás iránti közlemény közzététele céljából az alpereshez.

[4] A perben a felperes a keresetében arra kérte kötelezni az alperest, hogy az általa megjelölt tartalmú helyreigazító közleményt a kifogásolt cikk megjelenésének megfelelő szedési módban, betűmérettel a cikk megjelenési helyén jelentesse meg, kötelezve arra, hogy az internetes portál főoldalán 5 napon belül tegye közzé kommentár nélkül a felperessel kapcsolatos valótlan híresztelés miatti közleményt, egyidejűleg annak szövegére kattintással linkkel tegye közvetlenül elérhetővé a sérelmezett cikket és annak címe alatt, a lead felett helyezze el mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a sérelmezett közlés aktuális közéleti vitához kapcsolódó, kellő ténybeli alappal rendelkező vélemény.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy öt napon belül megjelenésének megfelelő szedési móddal, betűmérettel, a cikk megjelenési helyén, kommentár nélkül tegye közzé a következő helyreigazító közleményt olyan módon, hogy a közlemény szövegére kattintva tegye közvetlenül elérhetővé a 2025.-i „*cikk címe*” című cikkét és annak címe alatt, a cikk fölött helyezze el addig az időpontig amíg a cikk elérhető, de minimum 30 napig: „A <https://....hu> oldalon 2025. napján »*cikk címe*« cikkben valótlanul állítottuk, hogy '*közlemény1*'. A valóság ezzel szemben az, hogy '*közlemény4*' Kötelezte az alperest kiadó gazdasági társaság-t, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek az általános forgalmi adót is tartalmazó 1 712 392 forint perköltséget, továbbá az államnak 31 500 forint kereseti illetéket.

[7] Az ítélet indokolása a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. §-ának és 496. §-ának felhívásával kifejtette: a kifogásolt cikk nem értékítéletet, véleményt tartalmaz, hanem tényállítást akkor, amikor azt állította, hogy a '*közlemény1*'. A PK 12. számú állásfoglalás felhívásával hangsúlyozta: a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni és a kifogásolt közléseket, kifejezéseket a valóságos tartalmuk szerint, egymással összetartozó részeit összefüggéseiben kell értékelni. A sérelmezett írásban tett közlések olyan állításokat tartalmaznak, amelyek azt a látszatot keltik, hogy a felperes a szervezet rövidített neve elnökeként jogosulatlanul a közpénzen nyereszskedve, azt eltüntetve jutott jövedelemhez, annak valóságtartalmát az alperes nem bizonyította. A cikk akkor lenne társadalmi politikai vitát kezdeményező értékelés, bírálat, ha a valós tények közlése mellett fejtené ki a szerző azzal kapcsolatos, akár helytelenítő, elítélő véleményét, nem bizonyítatlan állításokat fogalmazna meg.

[8] Mindezek alapján a keresetet alaposnak találta, és az alperest – a PK 15. számú állásfoglalás felhívásával – a helyreigazítás rendeltetéséhez igazodó meghatározott szövegű helyreigazító közlemény közlésére kötelezte.

[9] A sajtótermékért felelősséget viselő kiadót kötelezte a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024 (XII.9.) IM rendelet (Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti elsőfokú ügyvédi munkadíj a felperes javára, míg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja hivatkozásával a le nem rótt kereseti illeték az államnak megfizetésére.

[10] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és elsődlegesen a keresetet teljes egészében elutasítását, másodlagosan a helyreigazító közlemény főoldali közzétételének és a valóságközlésnek a mellőzését.

[11] Az elsődleges fellebbezési kérelemmel kapcsolatban – a Kúria, az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatának részletezésével – előadta: A sérelmezett közlés nem tartalmaz valótlan tényállítást, hanem kellő ténybeli alapon nyugvó, közügyben kifejezett véleménynyilvánításként értékelendő, amely miatt nincs helye sajtó-helyreigazításnak. A közléssel a felperes azon magatartását kritizálja, hogy míg a szervezet rövidített neve cikkben említett más elnökei a tiszteletdíjukról való „lemondással” a szervezet rövidített neve és ezáltal az adófizetők zsebében hagytak egy igen jelentős összeget, addig a felperes elnöksége alatt 100 millió forintot meghaladó összegű forráshoz jutott az adófizetők terhére. Azt a kritikát fejezi ki túlzó, de a valósághoz köthető formában, hogy a közérdek szempontjából előnyösebb felhasználási mód is létezik a szervezet rövidített neve pénzei kapcsán, amennyiben a szervezet rövidített neve elnöke nem veszi igénybe a tiszteletdíj felvételének lehetőségét. A „tüntetett el” kifejezés a magyar köznyelvben nem kizárólag, büntetőjogi értelemben vett sikkasztás vagy egyéb tényállások szinonimájaként használatos. A szerző a megfogalmazással erkölcsi bírálatot juttatott kifejezésre, mely szerint bár jogilag feddhetetlen a felperes magatartása, azonban ellentétes a magyar sport legnemesebb és legjelentősebb szervezetének hagyományaival és ezáltal a társadalmi elvárásokkal, tehát morális alapon megkérdőjelezhető. Ez pedig értékítélet, mivel nem verifikálható vagy cáfolható tény. Azon közlés, hogy a felperes közpénzt tüntetett el, nem kelti annak hamis látszatát, hogy a felperes törvénytelen eszközökhöz folyamodott, vagyis bűncselekményt követett el. A cikket kontextusában értelmezve az olvasó számára egyértelmű, hogy az alperes még csak közvetve sem utalt arra, hogy a felperesnek törvénytelen eszközökre lett volna szüksége ahhoz, hogy közpénzt vegyen igénybe a szervezet rövidített neve-on keresztül. Tekintettel tehát arra, hogy tulajdonképpen a felperes volt az úttörője az elnöki tiszteletdíj igénybevételének, a sérelmezett közlés kellő ténybeli alappal bíró értékítélet, újságírói vélemény. Utalt arra is, hogy a felperes kiemelt politikai közszereplő, aki a legszélesebb türési kötelezettséggel kell, hogy rendelkezzen.

[12] A másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban kifejtette: A helyreigazítás közzétételének módja sérti a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-ának (2) bekezdését, mivel túlterjeszkedik azon a törvényi fordulaton, hogy a helyreigazítást a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben kell közzétenni. A teljes helyreigazító közlemény közzététele a főoldalon nem megfelelő, hiszen köztudomású tény, hogy az internetes sajtótermékek főoldalán kizárólag a cikkek címei kerülnek elhelyezésre, és a teljes főoldal tartalma a cikkek frissülése folytán folyamatosan lejjebb kerül, illetve legfeljebb 24 óra alatt a teljes főoldal tartalma lecserélődik, erre tekintettel jogszabályellenes az elsőfokú ítélet azon rendelkezése, amely a helyreigazító közlemény főoldalon történő megjelenítésére kötelezi az alperest. Az elsőfokú bíróság a való tények közlésére is kötelezte alperest, amely megalapozatlan. A PK 15 számú állásfoglalás kiemelésével rámutatott, hogy a felperes által valóságként közölni kért szöveg a sérelmezett tényállítás helyreigazításához szükségtelen. Jelen esetben a helyreigazító közlemény tartalmazza a valótlan tény, annak megjelenítésével megfelelően értelmezhető tájékoztatást kapnak az olvasók.

[13] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte.

[14] Az elsődleges fellebbezési kérelemmel kapcsolatban kiemelte: A per tárgyát képező kijelentés, nevezetesen az, hogy 'kijelentés1', sem véleményként, sem tényekből levont következtetesként nem értékelhető, az olyan valótlan tényállítás, amely miatt az alperest helyreigazításra kellett kötelezni. A 'kijelentés1' egyértelműen olyan kijelentés, amely vonatkozásában az „eltüntet” kifejezés tényállítás, ráadásul negatív, kifejezetten bűncselekményre utaló kifejezés, amely valóságtartalma egyértelműen bizonyítható. Az átlagolvasó a közpénz eltüntetése kifejezés hallatán nyilvánvalóan és egyértelműen elsődlegesen arra gondol, hogy jogtalanul, meg nem engedett eszközökkel, jogszabályba ütköző módon, akár bűncselekményt elkövetve jutott hozzá olyan pénzösszeghez az illető, amelyhez nem lett volna joga. Az alperesi kijelentés egyértelműen arra utalt, hogy szervezet rövidített neve elnökként, a rábízott összeget nem megfelelően kezelve tüntetett el közpénznek minősülő 100 milliós nagyságrendű összeget a felperes. A cikkben szereplő tényekből nem lehetett volna olyan következtetést levonni, mint amelyet az alperes kijelentésként levont. A bírósági gyakorlat szerinti ugyanis a tények egyoldalú, megtévesztésre alkalmas vagy önkényes módon való csoportosítása, egymás mellé helyezése akkor valósítja meg azok hamis színben történő feltüntetését, ha ezzel megváltozik a tartalmuk. A cikk címében az alperes megváltoztatta a cikkben írottak tényleges tartalmát és azokkal ellentétben jogellenes pénzeltüntetésre, tulajdonképpen sikkasztásra, hűtlen vagy hanyag kezelésre utalva tett valótlan tényállítást; mindezt azzal a vitathatatlan szándékkal, hogy a felperest rossz színben tüntesse fel. Az alperesi kijelentés összességében nem véleménynyilvánítás, hanem a szabad véleménynyilvánítás határait egyértelműen túllépő valótlan tényállítás, figyelemmel arra, hogy objektíve bizonyítható ténnyel ellentétes. Felhívta ehhez kapcsolódóan, hogy nem szól az írás arról, hogy a közérdek szempontjából előnyösebb felhasználási mód az, ha a szervezet rövidített neve elnök nem részesül tiszteletdíjban, mint az, hogy az általa elvégzett munkáért jogszerű díjazásban részesül. Az alperes tehát nem túlzó kritikát fejtett ki, hanem valótlan tényállítást fogalmazott meg, amikor közpénzek törvénytelen módon történő eltüntetését írta a felperes terhére. Arra is utalt, hogy a perbeli írás nem politikai közszereplői tevékenysége kapcsán illetve valótlan kijelentéssel, így az alperes által hivatkozott politikai közszereplésre vonatkozó hivatkozások nem alkalmazhatók.

[15] A másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban hangsúlyozta: iratellenes az a fellebbezési hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi kereseten túlterjeszkedve az alperest arra kötelezte volna, hogy az alperesi portál főoldalán tegye közzé a helyreigazító közleményt mindaddig, amíg az eredeti cikk elérhető, de legalább 30 napig. Az elsőfokú ítélet rendelkező része ugyanis egyáltalán nem tartalmaz utalást az alperesi portál főoldalán történő közzétételre. A rendelkezése szerint az alperes arra köteles, hogy a per tárgyát képező kijelentéseket tartalmazó cikkel azonos módon, azonos betűméretezéssel és típussal, kommentár nélkül tegye közzé a helyreigazító közleményt, egyidejűleg ennek szövegére kattintással linkkel tegye elérhetővé az eredeti cikket és annak a címe alatt és a lead felett helyezze el a helyreigazító közleményt mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig. Ekként nem a főoldalon, hanem az eredeti cikkel azonos módon történő közzétételre kötelezte az alperest. Mindez azt jelenti, hogy – mivel az eredeti cikk is a főoldalon jelent meg – az alperesnek a helyreigazító közleményt is a főoldalon kell megjelentetnie, de az azonos módon történő megjelentetés egyben azt is jelenti, hogy a teljes főoldal tartalmának folyamatos frissülése folytán a helyreigazító közlemény és az ahhoz linkelt eredeti cikk is folyamatosan lejjebb kerül. A helyreigazító közleménynek tehát nem kell a 30 napos időszakban folyamatosan a főoldalon, a főoldal elején megjelennie. Az Smtv. rendelkezései sem sérültek, mivel nem tartalmazznak előírást arra vonatkozóan, hogy a helyreigazító

közleményt mennyi ideig kell elérhetővé tenni a weboldalon. Ezen túl azáltal, hogy az alperesi valótlan tényállítással szemben az elsőfokú bíróság a felperes valóság közlésére irányuló kereseti kérelmének helyt adott, jogszabálysértésre nem került sor. A nemleges bizonyítással érintett alperesi kijelentések vonatkozásában sem zárható el a felperes attól, hogy a való tények közlése iránti kérelmet is előterjesszen, az alperest ilyen esetben is kötelezni kell a való tények közlésére még abban az esetben is, ha ez formálisan a valótlan tények fenn nem állításának közzétételére vonatkozó kötelezésre irányuló határozatot jelent.

[16] Az ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el és azt csak kis részben találta megalapozottnak.

[17] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelmét az ítéltábla nem találta megalapozottnak. Ebben a részben mindenben osztotta az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy a sérelmezett cikk nem véleménynyilvánításnak, hanem tényközlésnek minősíthető, amely alapot ad a helyreigazításra kötelezésre.

[18] A sajtó-helyreigazítás a polgári jog különleges, a nyilvánosság előtt okozott jogsérelmek hatékony orvoslására képes személyiségvédelmi eszköze. Ha valakiről egy médiatartalomban – azaz médiaszolgáltatás során, valamint sajtótermék által kínált tartalomban – olyan tényről állítanak, híresztelnek, amelynek valósága nem megalapozott vagy való tény hamis színben tüntetnek fel, rövid határidőben igényt terjeszthet elő arra, hogy olyan helyreigazító közlemény jelenjen meg, amelyből kitűnik, hogy a sérelmezett közlés mely tényállítása megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ezzel szemben melyek a való tények.

[19] Mindenekelőtt hangsúlyozza az ítéltábla: bár gyakori a sajtó-helyreigazítási perekben a tűrési kötelezettség alátámasztására az érintett közéleti szereplői minőségére vagy a közéleti vitában tett közlésekre hivatkozás, valójában ennek a helyreigazítási kötelezettség tekintetében jelentősége nincs. A közéleti szereplőnek a tevékenységét minősítő értékítéllettel, bírálattal szemben valóban fokozott tűrési kötelezettsége van, de ez a fokozott tűrési kötelezettség csak az értékítélet, a tevékenység minősítésében jelentkező következtetés vonatkozásában áll fenn, a valótlan tényállításokat a közéleti szereplő sem köteles tűrni. [36/1994 (VI.24.) AB határozat] Megjegyzendő, ugyanez a következtetés irányadó egyébként a személyiségi jogi jogviták a jóhírnév sérelmére alapított felróhatóságtól független szankcióinak érvényesítésére is; a tűrési kötelezettség a véleménynyilvánításokkal, azok meghatározott fokával kapcsolatban értelmezhető, amely viszont sajtó-helyreigazítási per alapja nem lehet. A sajtó által tárgyalt közérdeklődésre számot tartó esemény ténye nem mentesíti a sajtószervet azon kötelezettsége alól, hogy a véleménynyilvánításaik alapját képező tényekről a valóságnak megfelelően tájékoztasson. [Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.575/2022/3.]

[20] Helyesen helyezte arra a hangsúlyt a fellebbezés, hogy a közlemény szövege tényközlésnek vagy véleménynyilvánításnak tekintendő-e, ebben a részben viszont a következetes bírói gyakorlat szempontjait az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta és értékelte.

[21] A valótlan tény állítása a valóság meghatározott mozzanatára – így megtörtént eseményekre, létező adatokra, fennálló élethelyzetre – tett határozott, saját tudomásként tett közlés. A tény és a vélemény megkülönböztetése a bírói gyakorlat egyik különös jelentőségű kérdése. A két fogalom jellemző elhatárolása szerint a tény a való világ része, annak valamely objektív – az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. Vitás esetben a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett – lényegében az Emberi Jogok Európai Bíróságának már 1986-ban a *Lingens kontra Ausztria* ügyében hozott ítéletével [*Lingens kontra Ausztria*, EJEB 9815/82 sz., 1986. július 8.] kialakított és a Csánics kontra Magyarország ügyben [*Csánics kontra Magyarország*, EJEB 12188/06 sz., 2009. január 20.] is hivatkozott – bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlanága bizonyítható, az tényállítás, amelynek valóságtartalma pedig nem bizonyítható, az vélemény. [Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.746/2010/2.]

[22] A bírói gyakorlat jogfejlesztő értelmezése – különösen a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettek alapján – a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint veszi figyelembe. A sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Ebből következik az egyes jogviták megoldása során alkalmazandó tartalmi értelmezés és a szövegkörnyezetben értelmezés követelménye, kiegészülve az érintettre méltányos értelmezés jogalkalmazói szempontjaival. Az utóbbi alapján amennyiben egy közlésnek több értelmet lehet tulajdonítani, akkor elsődlegesen azt kell alapul venni, amely a sajtóközleményben érintett számára kedvezőtlenebb. Ennek az értelmezésnek a kiinduló alapja, hogy a félreértelmezhető közlések esetén a sajtónak van, az érintettnek pedig nincs lehetősége az értelmezési nehézségeket feloldani. Mindez nem azt jelenti, hogy a sajtóban ne jelenhetnének meg szakmai, társadalmi viták eltérő – akár tényeken alapuló – álláspontjai, azonban a sajtónak a felelősség elkerülése érdekében ilyen esetekben törekedni kell az eltérő álláspontok ütköztetésére.

[23] Kétségtelen, hogy a vélemény és a tény elhatárolása a legjellemzőbben akkor vetődik fel, amikor a sajtóközlemény nem állítja vagy híreszteli a valótlan tényeket, hanem a sérelemhez a való tény hamis színben történő feltüntetése vezet. Ebben az esetben ugyanis a közlemény formailag éppen az ellenkezőjét kívánja megjeleníteni, mint amire a tartalma irányul. A szöveg egészének, az egyes részleteknek, a közlemény mondanivalójának alapos és pontos elemzése alapján dönthető el, hogy a tények csoportosítása, válogatása megvalósítja-e a hamis színben történő feltüntetést vagy sem. [Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.059/2022/3., közzétéve: BDT 2022.4518]

[24] Nem lehet eltekinteni, hogy az utóbbi években – az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlata alapján – a hazai rendes és alkotmánybírósági gyakorlat kiemelt jelentőséget biztosít a cím külön értelmezésének. Kétségtelen, hogy a sajtóközlemény szerves része a cím, a cím nem egy a közlésben érintett mondatok, iratok közül, hanem az érintettek figyelmének a felkeltésére alkalmas közlésrész, ezért nem vitásan egy cikknek a címe önálló jogi jelentőséggel is bír. [3214/2020. (VI. 19.) AB határozat, Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.042/2021/4.] Mint ahogyan azt a 3485/2022. (XII. 20.) AB határozat iránymutatóan kifejti: A cikk címének a célja a figyelemfelkeltés, amely egyfelől közvetíti a cikk fő

üzenetét, másfelől arra ösztönöz, hogy az olvasók (ha az online formában érhető el) megnyissák azt. Erre tekintettel kell a cikk címét önállóan is vizsgálni. A címben azonban szükségképpen a leegyszerűsítő megfogalmazás, és sok esetben a pontatlanság is. E körben ezért mind a figyelemfelkeltés indokolt mértéke, mind a tartalom lényegi megragadásának szüksége behatárolja a címadás pontosságát. E tekintetben nem annak van jelentősége, hogy a cím pontatlanságát vagy leegyszerűsítő jellegét ellensúlyozza-e a cikk tartalma, hanem annak, hogy önmagában nem félrevezető-e a cikk címének megfogalmazásmódja.

[25] Az előző szempontrendszer alapján a sérelmezett sajtóközleményből, különösen annak a külön jelentőséggel bíró címéből, a cikk szövegezésének felépítéséből és összegzéséből az olvasó azt a következtetést vonhatja le, hogy a felperes a szervezet rövidített neve elnökeként saját érdekében jogellenesen, törvénytelen eszközök útján jutott mintegy 125 millió forint közpénzhez. A cím határozottan és egyértelműen utal a közpénz a funkcióhoz kapcsolódó eltüntetésére, amelyből az olvasóban az ezt követő, törvénytelenéseket leleplező írásra következtet. A sajtó-közlemény ezt követő tartalma bár kétségtelenül felhívja az egyéb vezetők díjazás nélküli tevékenységét, de ezzel sem ellensúlyozza a cím megfogalmazását – bár annak a cím önálló jelentéstartalma miatt nem is lenne jelentősége –, hanem a „trükközés” a „saját magának és embereinek” a „vállalhatatlanná vált a helyzete” kitételek feltüntetésével továbbra is fenntartja a közpénzek jogszabályellenes költésére felkeltett olvasói érzetet. Különösen erősíti a tényközlésekre utalást az a felépítés, amely a felperes újabb közéleti szerepvállalásának kritikai megközelítését „az ember, aki százmilliókat vett ki a szervezet rövidített neve-ből” szöveggel zárja. A szöveggörnyezetben való, az érintettre méltányos tartalmi értelmezés alapján ekként helyes volt az elsőfokú bíróság következtetése a helyreigazításra alapot adó tényközlésre. Mivel pedig a tények megalapozottságára az alperes nem is ajánlott fel bizonyítást, ezért köteles a tények helyreigazítására.

[26] A másodlagos fellebbezési kérelem is csak kis részben vezetett eredményre.

[27] Az ítéltábla nem osztotta a fellebbezés azon hivatkozását, hogy ne lett volna helye a megalapozatlan közlésekkel szemben a valós tények közzétételére.

[28] Az Smtv. 12. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. Ehhez igazodóan rendelkezik úgy a Pp. 496. §-a (4) bekezdésének b) pontja, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell – többek között – a valótlan, illetve hamis színben feltüntetett tényállítások és – feltéve, hogy a felperes ezek közzétételét is igényli – a valós tények megjelölését. A sajtó-helyreigazításra vonatkozó jogszabályi rendelkezések tehát kifejezetten megengedik a helyreigazító közleményben a megalapozatlan tényközléseken felül a valós tények megjelölését. A sajtóközlemények tartalmi helytállóságáért fennálló objektív felelősséget jelenti a helyreigazítási kötelezettség. A sajtó-helyreigazítás tárgya kifejezetten csak a közölt tények tartalmi valósága lehet, amelybe beletartozik az is, hogy a tényeket úgy kell ismertetni, hogy a közlemény egésze a valóságot helyesen tükrözze. A sajtó-helyreigazítás csak akkor töltheti be törvényi rendeltetését, ha nem csupán jelzi a közzétett tények megalapozatlanságát, azaz a helyreigazítás nem csak „visszavonja” az állításokat, hanem azzal, hogy eloszlatja a tényközlések által okozott bizonytalanságot, amelynek a jogszabályi előírások által

megengedett valós tények közlésével tud eleget tenni. Különösen így van ez egy olyan érintetti magatartásra vonatkozó tényközlésekkel kapcsolatban, amelyek sejtetik annak jogellenességét; ezekben az esetekben ugyanis a közlemény az átlagolvasókban olyan megalapozatlan képzetet tud kelteni, amely megfelelő ellensúlya nem pusztán annak tagadása, hanem az objektív valóság egyértelmű, a kétségek eloszlatására alkalmas megjelenítése lehet. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy akkor tudja a sérelem kellő orvoslását megvalósítani a helyreigazító közlemény, ha nem csupán a közpénzekkel visszaélés valótlanságára tesz utalást, hanem részletesen kifejti, hogy a cikkben elemzett költségek a jogszabályokkal és a belső szabályzatokkal összhangban álltak és határozott közlést tartalmaz a büntetőeljárás folyamatban létének a hiányára.

[29] Annyiban viszont részben alapos volt a másodlagos fellebbezési kérelem, hogy az ítélet rendelkező része szövegezésében pontosításra szorul a helyreigazítás módja tekintetében, mivel nem egészében igazodik az internetes közlések sajátosságaihoz igazodó bírósági gyakorlathoz.

[30] Ehhez kapcsolódóan az ítéltábla felhívja: Az internetes sajtótermékek esetében a közlések sajátosságai a sérelmezett közlemény és a helyreigazító közlemény gyors és hatékony összekapcsolhatósága tekintetében a jogalkalmazás jogfejlesztő értelmezését igényelték a közzététel módját érintően. Az internetes cikkek jellemzően hosszú időn át, folyamatosan elérhetőek maradnak, még azt követően is – mivel a helyreigazítás folytán az eredeti közlés továbbra is fennmaradhat –, hogy a bíróság kötelezte a sajtószervet a helyreigazító közlemény közzétételére. Ezen túl egy internetes honlapon a közlések állandóan változó nagy száma miatt a folyamatosan elérhető közlemény mind nehezebben válik visszakereshetővé. Mindezen szempontok alapján alakította ki a joggyakorlat azt a sajátos megoldást, amellyel a hatékony és egyértelmű orvoslás követelményét egyidejűleg biztosíthatta. Ennek felel meg az a közzétételi mód, ha a helyreigazító közlemény rövid időn – 3-8 napon – belül egyrészt közzétételre kerül az eredeti közlemény linkjén hasonló módon és terjedelemben, kommentár nélkül a cím alatt és a lead felett legalább 30 napig, illetve addig, amíg az eredeti cikk hozzáférhető, és ezen túl azonos formai követelményekkel a helyreigazításra utaló cím, közlemény az internetes honlap kezdőoldalán rövid időtartamra – jellemzően 24 órára – megjelenik úgy, hogy arra kattintással az eredeti cikk és az abban foglalt helyreigazító közlemény elérhető. (így Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.280/2022/4., 32.Pf.20.528/2020/6., 2.Pf.20.645/2024/6/II., Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.100/2019/9., Pf.III.20.453/2020/4.) Ezáltal valósítható meg a folyamatos elérhetőség és visszakereshetőség egyidejű megteremtése és az internetes közlések által okozott sérelem ilyen módon orvosolható.

[31] A kereset a helyreigazítás közzétételét úgy kérte, hogy a helyreigazító közleményt az alperes a sajtóközlemény megjelenési helyén tegye közzé, és egyidejűleg a felperessel kapcsolatos valótlán híresztelés miatti közlemény szövegére kattintással linkkel tegye közvetlenül elérhetővé a sérelmezett cikket és ekként ott – a cím alatt és a lead felett – helyezze el mindaddig a helyreigazító közleményt, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig. A felperes tehát a kérelmében megjelölte az internetes portál főoldalán közzétételt és annak a sérelmezett cikkel összekapcsolását, az ítélet rendelkező részéből azonban nem volt egyértelmű a helyreigazító közlemény közzétételének helye és időtartama – ezt támasztja alá, hogy a fellebbezési ellenkérelemben maga a felperes is részletesen értelmezte, hogy az hol és milyen módon jelenik meg. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a sérelmezett közlemény helyén nem kell kattintással elérhetővé tenni a közlést, hanem annak megjelenési helyén kell közzétenni

az eredeti cikkbe beépítve meghatározott ideig a helyreigazító közleményt. A linkkel a sérelmezett közlés helyére irányítás a jogintézmény céljával úgy áll összefüggésben, ha a gyors jogvédelem folytán az azonos nyilvánosságot biztosító helyreigazításra utaló közlemény jelenik meg az internetes portál főoldalán. Az elsőfokú ítélet a keresetet egészében alaposnak találta, csak a helyreigazítás módját az egyértelműség követelményének egészében nem megfelelően határozta meg, ezért azt korrigálni volt szükséges. A sajtó-helyreigazítási perben a perbe vitt jog keretein belül a bíróság szabadon mérlegelheti a közzététel módját, ezért a jogintézmény céljának megfelelő a kérelemhez igazodóan olyan tartalmú közzétételre kötelezés, amely a helyreigazító közleményre utaló cím az internetes portál oldalán közzétételének rövid időtartamot biztosít, ezt követően elégséges a helyreigazítás az eredeti megjelenési helyen közzététele. Az előzőek szerint ezért az ítéltábla úgy változtatta meg a helyreigazításra kötelezést, hogy kötelezte az alperest a helyreigazító közlemény a cikk megjelenési helyén, továbbá rövid időtartamra – a kereset tartalmának megfelelően, de a helyreigazítás céljához igazodóan megfogalmazott – arra utaló cím kattintással linkkel a cikket közvetlenül elérhetővé téve való közzétételére.

[32] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján, az előzőek szerint a helyreigazítás módja tekintetében részben megváltoztatta és szövegezésében pontosította, egyebekben helybenhagyta.

[33] A fellebbezés annyiban nem vezetett eredményre, hogy nem volt helye a kereset elutasításának, a helyreigazítás főoldali közzététele és a valóságközlés mellőzésének, ugyanakkor annyiban eredményes volt, hogy a sérelmezett közléssel összekapcsolás nem egyértelmű rendelkezése tekintetében, részben a fellebbezés céljának megfelelően szükséges volt a rendelkező rész szövegének megváltoztatása. A másodfokú eljárásban az ítéltábla mérlegeléssel a felek pernyertességét a felperes javára 80-20 % mértékűnek tekintette, ezért a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése szerint kötelezte az alperes részéről a szerkesztői felelősséget viselő kiadót – a felszámított és megfelelően igazolt, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján meghatározott összegű költségei, a felperes oldalán az ÁFA összegét is tartalmazó 407 975 forint, az alperes oldalán az ÁFA összegét is tartalmazó 412 750 forint – arányos részének a viselésére; míg a Pp. 101. §-ának (1) bekezdése értelmében az Itv. 62. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján tárgyi illeték-feljegyzési jogos perben feljegyzett, az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése szerinti összegű fellebbezési illeték megfizetésére a feleket a másodfokú pervesztességük arányában kötelezte a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint.

Debrecen, 2025. június 30.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró